Ч. 170 Неділя 31 липня (12 серпня) 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Росия і Анґлїя а війна на Всході.

Звістно вже, які інтереси вяжуть Росию і Анґлію зі справою корейскою і вибухнувшою тепер війною межи Японом і Хіною. Росия хотїла би взяти Корею, щоби тим способом скріпити свою позицию на далекім Всходї і мати там для своеї фльоти такі порти, котрі були би не лиш догідні але й не замерзали через більшу часть року. Анґлія противить ся тому і не хотїла би до того допустити. Але й обі сї держави противні так само тому, щоби хтось третий, іменно Япан, забрав Корею. Росия побоюе ся того, бо в такім случаю мала би заперту дорогу на хіньскі води до Індийского моря, позаяк Японцї готові би тут з Корейского проливу зробити для Росиї другі Дарданелї. Анґлія знов, у котрої на оцї головно лиш інтерес торговельний, боїть ся, щоби Японцї, нарід дуже рухливий, не підорвали в сих сторонах еї торговлї; она воліла би, щоби Корея лишила ся під протекторатом Хіни, бо в такім случаю і Росия не розширила би своеї посілости і анґлійска торговля мала би тут свобідну руку та при помочи і нездарности Хінцїв могла би експльоатувати сї сторони. Отся незгідність інтересів обох сих держав европейских спонукала була, коли настали непорозуміня межи Японом а Хіною, вмішати ся до сеї справи і не допустити до явної війни. Як вже звістно, се не удало ся і війна вибухла, заким ще була офіциально виповіджена. Ситуация змінила ся і супротив неї треба було заняти инше становище.

Успіхи японьскої фльоти супротив хіньскої і кореаньскої армії в Кореї, спонукали і другі держави европейскі заняти в сїй справі якесь становище. Італія насамперед, а відтак і Німеччина заявили, що будуть держати ся неутрально. Не так Анґлїя, котра неохотно дивить ся на успіхи Япану; она шукала собі зачіпки з Японом, щоби мати причину виступити против него і спинити его акцию. Та й знайшла. Хиньский корабель Ков-шінґ плив під анґлійскою фляґою з портового міста Тієнтсін в хиньскій провінциї Чілї, де есть столиця хиньскої держави Пекін. На корабли було звиш тисяч вояків хиньских і кілька пушок малого калїбру. Капітаном корабля був Анґлієць, що стоїть в хиньскій службі, а так само кілька офіцирів корабельних були також Анґлійцями.

Японьскі власти довідали ся були вже давнїйше, що Хина вислала була значний відділ войска сухою дорогою до Кореї, а тепер ще довідали ся, що під анґлїйскою фляґою їде знову хиньске войско. Фльота японьска задержала отже хіньский корабель коло островів Фантао і дано знак з японьского корабля: Стій, або затопимо корабель! — „Ков-шінґ“ ставув. Японьский корабель „Нанїва“ вислав тоги на лодцї свого офіцира на хіньский корабель і він переглянувши папері корабля зажадав від капітана, щоби „Ков-шінґ“ поплив за японьскими кораблями. Коли офіцир вернув на „Нанїву“, дав капітан „Ков-шінґа“ знати, що не може плисти і зажадав, щоби прислано знов офіцира. Коли японьский офіцир приплив до хіньского корабля другий раз, сказав ему капітан, що „Ков-шінґ“ не може плисти за японьскими кораблями, бо тому противить ся хіньска залога і загрозила ему, що в противнім случаю убе его і всіх Европейцїв, які суть на корабли. Офіцир відплив, а з „Нанїви“ дано тогди ще раз знак, щоби корабель плив за японьскою фльотою. Коли-ж відповідь була знову, що „Ков-шінґ“ того не зробить, пущено з японьского корабля на „Ков-шінґ“ кілька куль з пушок і один торпедо, котрий розсадив хіньский корабель. Японьскі кораблї спустили відтак свої лодки і ратували з потапаючих, кого могли. Намїренем Японцїв було, коли они вислали на „Ков-шінґ“ сваго офіцира остерегти Европейцїв перед грозячою їм небезпечностию.

Факту сего учепила ся Анґлія і зажадала від Япану сатисфакциї за нарушене анґлійскої фляґи та відповідного відшкодованя. Се послїдне жадане відпало, бо Японцї вже наперед обіцяли дати відшкодоване; лишилось ще отверте питане, чи тут було дійстно нарушене анґлїйскої фляґи і чи Анґлїя має право жадати якого відшкодованя. Росия ставить ся в сїй справі по сторонї Япану. Праса росийска доказує, що властиво Анґлїя нарушила межинародне право, бо дозволила на то, щоби під еї фляґою перевожено войско. Анґлїя знала преці, що вже заносить ся на війну а мимо того позволила надужити своеї фляґи. Хінцї користаючи з сеї помочи Анґлії могли легко заскочити несподївано свого противника; Японцї дїлали отже лиш у власній оборонї, бо не хотїли дати ся заскочити, не їх отже вина, що так стало ся, противно, Анґлїя допустила ся грубого нарушеня межинародного права. Що сказано би на то, коли би так стало ся в Европі.

Росия ставить ся отже, як видко, по сторонї Япану, а ставить ся длятого, що Япан поки що не хоче забирати Кореї. І Росия так само не думає ще о еї заборі. Сили росийскі ще за слабі в тих сторонах, щоби там брати ся

---

1)

Корея. Япан і Хіна.

(Після Ріхтгофена, Курзона, Ґемского, Вартеґґа і др.)

В нинїшну пору, коли на далекім Всходї розгоріла ся війна таки на добре, коли до борби станули два в тих сторонах найбільше цивілїзовані народи, Японцї і Хінцї, а поза ними стоять і дві найбільші та найсильнїйші держави европейскі, Анґлїя і Росия, та з неоднаковими гадками, надїями і обавами слїдять пильно за сею борбою — не від річи, думаемо, буде розказати дещо бодай коротенько про ті народи а головно про предмет їх борби, про Корею, котра на всходї Азиї стала ся нинї тим, чим есть в Европі Туреччина, або в Африцї Марокко: ласим куском для близьких сусїдів і далеких їх приятелїв. Зачнемо отже від предмету теперійшої війни.

I. Корея.

Край і его положене, его назва і природні богатства. — Корейцї, їх звичаї і обичаї. — Женщини в Кореї. — Сеул, столиця Кореї. — Король і его двір. — Глиняні капелюхи і огненні рапорти. — Відносини Кореї до Хіни і Япану. — Давнїйша і теперішна ворохобня в Кореї та причина війни.

Ще до недавна, бо аж до початку вісімдесяти років, не було майже нїчого чувати про Корею. То, що знало ся в Европі о сїм краю, було обмежене лиш на коротку відомість із шкільних підручників для ґеографії, а там було лише тілько сказано, що Корея творить окреме королївство, котре займає цїлий корейский півостров. В многих з тих підручників не було навіть сказано, як називає ся столиця сего краю. Аж від 1882 р. пішла трохи ширше чутка про сей край, а то головно длятого, що декотрі держави европейскі стали в тих часах заключати з сим краем угоди торговельні. Недавно тому бо в 1892 р. заключила і наша держава таку угоду з Кореєю.

Корея своїм обємом буде три рази так велика як Бавария, бо займає 218.680 квадратових кільометрів простору і має може яких десять мілїонів людий а своїм положенем нагадує дуже Італію. Північним своїм кінцем держить ся корейский півостров Азиї, але есть, подібно як Італія, відділений від неї високими горами. В сих сторонах припирає Корея до хіньских провінций Манджуриї і Шен-кіну та до росийских посїлостий в Азиї, де вже недалеко есть росийский порт Владивосток. З трох сторін обливають сей півостров моря: від заходу Жовте море, від всходу море Японьске, поза котрим лежать острови японьскі, що творять японьску державу, а на полудни есть Корея відділена від японьских островів досить вузким т. зв. корейским проливом.

Назву Корея взяли Европейцї мабуть від Японцїв, котрі називають сей край Кораї; Хінцї, що не можуть вимовити звука „р“, кажуть Кау-ляї, а самі Корейцї називають свій край Чан-сіен або Ціо-сіен, що значить: „край спокою на всходї“ або „край ранного вітру“. Корея есть то край гористий. Високі гори тягнуть ся через цїлий півостров від півночи до полудня і стрімко спадають до всхідного побережа, котре для того есть досить рівне і не має майже нїяких догідних портів. За то розвинуло ся далеко більше західне побереже і тут есть може яких сорок хоч поменших але досить догідних портів, котрі всї означають ся в корейскій мові тим, що до їх назви додає ся ще слївце „фо“ або „каї“; але по сїй сторонї есть також множество маленьких островів і підводних скал, котрі утрудняють приступ до портів. Найважнїйші портові міста то Чемульфо або Чемульпо (писане по анґлійски Chemulpho), найбільший корейский порт, з котрого можна дістати ся до столицї краю і два порти на всхіднім побережу Ґен-сан (або Вен-сан) на півночи і Фу-сан на полудни, до котрих лиш виключно можуть заїздити кораблї торговельні.

Рік має Корея досить мало, они суть короткі і з малою виїмкою не сплавні. Трохи

до якоїсь акциї. Тепер же однакож показує ся, що і Росия зачинає вже концентрувати там свою армію. З Петербурга доносять іменно, що росийске правительство вислало на корейскі води вісім кораблів воєнних а крім того дістав начальний командант войска у всхідній Сибіри приказ, щоби все войско було готове до маршу. Росия, кажуть, хоче поки що придержувати ся повної неутральности, але буде боронити своїх інтересів, скоро би в Кореї настала яка зміна державна. До сеї акциї Росиї прилучає ся також і Франция, котра заявила, що так само вишле свою фльоту на корейскі води, щоби там могла спільно ділати разом з росийскою фльотою.

Як видимо із сего, хиньско-японьска війна о Корею зачинає ся вже поволи путати та впливає і на відносини европейскі втягаючи вже до акциї навіть і більші держави европейскі.

Перегляд політичний.

Віденьскі ґазети доносять, що Є. Вел. Цісар перебуде в Ішль аж до кінця сего місяця а відтак виїде на маневри до Чех.

В будапештеньских кругах войскових ходить чутка, що наслідником бл. п. Архікнязя Вільгельма в достоїнстві ґенерального інспектора кавалериї має бути іменований командант корпуса в Будапешті ґенерал кн. Лобкович.

Presse доносить, що буджет для спільних Делеґаций вже давно готов, позаяк Делеґациї мали бути скликані ще в червню, але відтак мусїли бути відрочені задля кризи в угорскім кабінеті. Закрите спільних Делеґаций наступить по всій імовірности в перших днях жовтня.

Буковиньский відділ краєвий в порозумінню з репрезентантами фонду релігійного, міст і товариств ухвалив в 50-ті роковини пановання Є. Вел. Цісаря оснувати в Чернівцях заведенє для глухонїмих.

З Дубровника доносять, що претендент до сербского престола, кн. Петро Караджорджевич постановив в наслідок безустанних непорозумінь з своїм тестем, князем Чорногори, виїхати на завсїгди з Чорногори і осїсти в Женеві.

Швеция пильно лагодить ся до можливої будучої війни і будує тепер зелїзниці стратеґічні. Тепер отворено там нову зелїзницю, котра їде на північ аж до Люлеї, а звідтам має пійти аж до Гапаранди, де в Торнеї могла би стрітити ся з росийскою зелїзницею. Тим способом ставить Швеция противвагу росийским зелїзницям стратеґічним.

Новинки.

Львів дня 11 серпня.

— **Іменованя.** Авскультантами судовими іменовані: Дионізий Глїбовицкий, Гнат Чемериньский і Володислав Бриньский.

— **Для резервових офіцирів.** По кількалїтній практиці показало ся, що добре приймати резервових офіцирів до чинної служби. Тому Міністерство війни, хотячи улекшити активоване резервових офіцирів, видало таке розпорядженє: Однорічних охотників, котрі по окінченю служби і одержаню офіцирского ступеня обіцяють стати фаховими офіцирами а будуть признані бригадиєром яко пожадані до сего званя, треба візвати, щоби відбули пробну службу. Ті, що зараз по окінченю року схотять лишити ся в чинній службі, можуть на се одержати дозвіл від команданта відділу, щоби зараз від 1 жовтня полишили ся у войску яко офіцирскі аспіранти з відповідною платнею. Команда має про се донести Міністерству і предложити сьвідоцтво з іспиту і личного уздібнення кандидата. Всї пізнїйші подання о приняте до чинної служби треба вносити просто до Міністерства війни. Таке подане має бути затверджене дотичною командою і що-до личного уздібнення кандидата. Жонаті резервові офіцири мусять рівночасно відповісти загальним приписам о жонатих в армії, а їх жінки мусять мати социальну кваліфікацию офіцирских жінок. Вкінци застерігає ся Міністерство війни, щоби до чинної служби допускати лише спосібних офіцирів.

— **Заряд інститута дївочого СС. Василиянок у Львові,** покликуючись на оголошений недавно тому конкурс, просить тих родичів, взглядно опікунів, котрі мають намірене свої донечки, взглядно вихованиці, помістити на сей рік шкільний в згаданім інституті, щоби свої прошення, заосмотрені в висказані в §. 9. улїва, надіслали найдальше до дня 15 с. м. на руки заряду. Ті родичі, котрих діти були вже в інституті, мають лише послїдне сьвідоцтво шкільне і заявлене, що її на сей рік просять для своєї донечки о приміщене в інституті, до того часу надіслати. На численні запитаня: чи одяг приписаний (с. е. барва гранатова і попеласта) обовязує зараз при вступі до інститута, заявляє Заряд, що доки котра інститутка має відповідний одяг, доти не потребує приписаного, а в міру як привезений одяг зуживає ся, старає ся заряд о приписаний в постановах.

— **Є. Е. Митрополит С. Сембратович** приїде до Львова дня 16 серпня с. р. з Підлютого.

— **При роботї.** Мабуть жадна більша будова не може обійти ся без жертв в людях. При будові палати справедливости при улици Баторого завалило ся вчера руштоване, котре молодому муляреви Володиславови Ордоневи ребра і ноги тяжко потовкло. Стация ратункова помогла троха нещасному зараз, та мабуть він жити не буде. Великі товпи народу оглядали вчера то місце нещасної пригоди.

— **Смерть підчас купелї.** Дня 6 с. м. жінка громадского писаря в Сокали, п-і Гофман пішла з 15-лїтною донькою і 8-лїтним сином купати ся в ріці Бузї. Хлопець відплив задалеко від берега і почав тонути. Мати поспішила єму на поміч і також впала у вир та ще й потягнула за собою доньку, котра подала руку потопаючій матери. Недалеко купали ся инші женщини. Між ними настав великий крик, але жадна не поплила на поміч, аж якийсь молодець, що переходив берегом, скочив в ріку. Але вже було троха запізно на ратунок. Єму вдало ся виратувати лише хлопця, котрий по довгих стараннях прийшов до памяти; а мати і дочка утонули. В тім самім місци в Бузї втопили ся при кінци липня три особи, а сокальский маґістрат аж тепер умістив на тім місци остерігаючу таблицю.

— **Як жити в спеку?** Др. Ґрубер з Відня відповідає на се так: Уживати дуже мало руху, жити умірено, особливо не пити горячих напоїв; найлучше пити воду о температурі найменчі 7° R. Пиво шкодить, бо холодне. Зимні купелї помагають дуже; особливо добре натирати тїло зимною водою. На одежу для женщин найлучший батист, а для мужчин легка фланеля. При отвертім вікні спати в ночи не вільно.

— **З Будзанова пишуть,** що там дерева, котрі з початку липня град обдер з листя, тепер знов зазеленїли ся і зацвили.

— **Страшний огонь** вибух в копальни угля в Дуброві гірничій в Царстві польскім. Дня с. м. пополудни в закопі „Париж" вибух огонь так нагло, що відразу обняв всї будинки з машинами, магазинами і варстатами. В закопі працювало 1500 робітників і на щасте вдало ся одному робітникови спустити ся в закоп і повідо

більша ріка Ялю-кіянґ або „ріка зеленої качки" єсть на північній границі і впадає до Жовтого моря а друга в тих самих сторонах ріка Тумен, котра перепливає через росийску посїлість і впадає до японьского моря. Найважнїйшою рікою, бо в долїшній своїй части сплавною, єсть ріка Ілян, котра пливе майже по середині півострова недалеко від столиці краю. Мостів на ріках нема нігде, рідко лиш де суть пороми а по найбільшій части треба їх в брід переходити. Теплота в краю єсть дуже рівномірна і уміренна, найбільша спека доходить до 32 степенів в тїни а найбільша студінь до 16 степенів морозу. Край єсть дуже урожайний. Риж, пшениця, ячмінь, кукуруза, гречка, всїляка огородовина, конопль і тютюн удають ся тут дуже добре. Корейці суть незлими хлїборобами і земля може всїх їх виживити, але мимо того буває тут нераз в декотрих сторонах великий голод, а то задля того, що в краю нема добрих доріг і довіз через то дуже утруднений. Давнїшими часами були тут величезні праліси, в котрих переважали дуб і липа, але нинї їх в значній части винищено. Лїси корчують, щоби мати землю під збіже, а дерево лишають, щоби гнило або палять єго, бо нема ніякого вивозу за границю. З дерев ростуть тут: дуби, буки, сосни, смереки, липи і берези. Тут удає ся також дуже добре виноград а передовсім чайвник. Та на диво Корейці не пють чаю і для того управою чайвника ніхто тут не займає ся. Важну ролю грають тут також: горох, біб і капуста а відтак кавуни і перцюга. В кождім корейскім селї садять тілько перцюги, що Корея могла би своєю перцюгою заперчити цїлий сьвіт; єї уживають тут за приправу майже до кождої страви.

Годівля домашних звірят обмежає ся лиш на малу породу коний хіньского походження, котрих уживають тут під верх, на мули і рогату худобу, котрої уживають до роботи і на зарізь. Кіз єсть тут дуже мало а вівцї спроваджують з Хіни. За то дробу як курий, качок і гусий єсть тут повно. З диких звірят знаходять ся тут: тиґри, леопарди і пантери, рисї і медведі в полудневих сторонах також малпи; ріки суть дуже богаті в рибу. Крім того знаходить ся в Кореї також велике богатство і в земли, котре однакож майже тут ще не тикане. Зелїзо, мідь, срібло і золото добувають тут вже від непамятних часів, але все ще на старий лад. Золото н. пр. виполікує тут з піску хто хоче на власну руку і оно все іде до Япану, де з него вибивають гроші. В 1892 р. добуто в Кореї 1128 кільоґрамів золота.

Сї богатства природи стали ся і причиною, що в послїдних часах старали ся Япан і Сполучені Держави північної Америки та декотрі більші держави европейскі як Анґлія, Росия, Німеччина, Італія і Австро-Угорщина увійти в близшу звязь з Кореєю і заключити з нею угоду торговельну. Корейске правительство знову специально король охотно на то пристали, бо раді були, що тим будуть могли зазначити супротив Хіни свою независимість.

Корейці суть походження монґольского, але після Ріхтгофена ріжнять ся дуже від Хінців. Они з лица красші і лїпше збудовані. Очи у них подібно як і у Хінців вузенькі і косї, але черти лица правильні, волосе у них чорне а барва тїла жовтава. Замітне то, що межи Корейцями єсть дуже богато людий, похожих на тип кавказкий, волосе у них біляве а очи ясні. Корейці живлять ся головно рижом і рибою, але також і мясом. З рижу роблять собі горівки, котру називають „самчу". Ноша Корейців ріжнить ся дуже від хіньскої. Мужчини і женщини убирають ся майже виключно біло. Мужчини носять широкі білі шаравари, білі панчохи і білі черевики, а крім того ще верх довгу свиту з широкими рукавами також білої барви; жінки носять біли, фалдисті спідниці. Ся біла одїж Корейців має свою історию. Біла барва уважає ся у Корейців знаком жалоби. Коли в давнїйших часах, до десяти лїт померло аж трох королів і за кождим треба було носити жалобу, практичні Корейці задержали білу одїж раз на все. Жінки однакож убирають ся иноді сино, а мужчини, що мають женити ся, носять рожеву одїж.

Дивне єсть становище женщин в Кореї. Віддана жінка не називає ся там по своїм чоловіці, лиш кажуть, що то „донька" або „сестра" того то а того; коли-ж она має діти, то кажуть, що то матїр" того а того. Коли она мусить ставати в якійсь справі перед суд, то судия надає їй тогди яке небудь імя на час розправи. Коли дївчина дійде вже до тих лїт, що може віддавати ся, то нікому крім найблизших свояків не вільно на ню споглянути а з нею говорити, а відданих жінок таки зовсїм не видко; они сидять майже в запорі в своїх окремих комнатах в хатї. Ті комнати жіночі то сьвяте місце, де не вільно нікому заходити, навіть королевский урядник не має до то

мити працюючих про огонь. В саму пору видобули ся всї на верх. Які шкоди в копальни сали, годі наразї обчислити, бо ще доси нїхто не відважив ся там заглянути; а на верху копальні шкоди в будинках виносять з мілїон рублїв. Робітників уже розпущено, бо не мають що робити; а властителї копальнї побанкротували.

— **Велика родина.** В р. 1662 в Сполучених державах поселив ся Шмідт. Потомки того Шмідта з'їздять ся від давних часів що року до Нового Йорку. Сего року з'їхало ся також кількана́йцять Шмідтів разом і доповнили книги родові, котрі ведуть дуже старанно. В тій книзї написано, що потомків того Шмідта з року 1662 єсть тепер — 5.947. Основатель сеї родини дуже здивував би ся, як би міг побачити таку армію своїх наслїдників.

Всячина.

— **Любовна історія — в книжцї службовій.** Одна панї в Дрезднї пошукувала сими днями служниці. Зголосило ся кілька а межи ними одна, котра мала в своїй книжцї службовій вписані два такі сьвідоцтва: 1) Каролина Ернестина П.... служила у мене від 1 цьвітня 1891 р. аж до 1 серпня 1893 р., була честна, вірна і пильна і можу єї як найлїпше поручити. Каролина покинула у мене службу, бо не годить ся з тим, що я хочу розвести ся з моєю жінкою. (Слїдує підпис.) — 2) Каролина Ернестина П.... служила у мене від 1 серпня 1893 р. аж до нинї. Можу о нїй лиш все добре сказати і потвердити то, що сказано в повисшім сьвідоцтві і так само можу єї як найлїпше поручити. Каролина покинула у мене службу, бо я хочу знову віддавати ся а она на то не годить ся. (Підпис: Панї Анна, розведена Ш..., з роду Н...).

Розказана в сих сьвідоцтвах історія показала ся дїйстно правдивою, бо честна і щира служниця покинула таки поправдї два рази службу, раз для того, що не годила ся з поступованем свого пана а другий раз з поступованем своєї панї. А річ була така: Пан і панї Ш.... жили з собою як найлїпше, аж може півтора року тому погиб їм нещасливим случаєм їх синок, котрому було чотири роки. Хлопчина спав звичайно на своїм ліжечку під вікном. Одного вечера вилїз хлопець із своєї постелї, видко у снї, на вікно і упав з відтам з третого поверха на улицю та забив ся. Від того часу стала панї Ш.... як не своя, сумувала і очевидячки нездужала так, що здавало ся, що она з розуму зійде. Пан Ш.... просив тогди свого приятеля А.... чоловіка веселого і звістного в цїлім містї із свого дотепу, щоби він частїйше заходив до него і розвеселяв єго жінку. Приятель пристав на то. Не минули ще чотири місяцї, як панї Ш.... прийшла знову до себе, стала весела як давнїйше, але сказала свому чоловікови, що не хоче вже з ним жити, лиш з єго приятелем. Рівночасно просив і приятель пана Ш., щоби він розвів ся з своєю жінкою; він, той приятель оженить ся з нею і перенесе ся до Блажевиць під Дрезднoм, бо для неї не здорово жити в містї. Пан Ш... надумавши ся пристав на то. (Служниця Каролина не годила ся на то і подякувала тогди перший раз за службу. Перше сьвідоцтво). Пан Ш... вимовив собі лиш то у свого приятеля, що коли він оженить ся з єго теперішною жінкою і перенесе ся до Блажевиць, щоби там відступив єму помешканє, бо він хотїв би жити близько своєї давної жінки. Приятель А... пристав на то. Настав розвід. Служниця Каролина лишила ся у своєї давної панї. По якімсь часї сказала панї своїй вірній служници, що хоче віддавати ся. Каролина не годила ся на то і тогди вимовила другий раз службу. То вплинуло так на єї паню, що она попала в давну слабість нервову і одного разу, не кажучи нїчого анї свому давному, анї будучому чоловікови, втекла до шпиталю. Тимчасом робив пан А. дальші приготовленя до вінчаня а коли вже все було готове, взяв свою суджену із шпиталю і повінчав ся з нею. Молода пара поїхала тепер в сьвіт а пан Ш... доглядає тепер будови дому в Блажевицях, де буде мешкати молода пара, коли поверне з дороги і де буде також помешканє і для иего.

— **Нема то, як бути паном в — Кореї!** Загально кажуть, що найгіршою прикметою Корейців то — їх лїнивство. А що то за лїнивство, то видко з того, що там великий пан навіть не хоче сам ходити. Коли там такому панови треба іти по сходах, то один слуга держить єго а другий підносить єму одну ногу по другій і ставляє на ступенї. Коли він вже вийшов, де єму хотїло ся, поправляє на нїм служба одїж, саджає єго на крісло, підгинає або витягає єму ноги і наконець встромлює єму в рот люльку, без котрої нїякий Кореанець не може обійти ся. Пан не потребує нїчого робити. Виходить дїйстно на таке, як в якійсь там комедиї, де слуга пчихає за пана!

права. Лиш підчас ворохобнї, коли-б в жіночій комнатї сховав ся якийсь мужчина, вільно тогди зайти королївским урядникам і вивести єго звідтам. Коли якийсь чоловік бере ся направляти дах на своїй хатї, то дає знати сусїдови, щоби він позамикав у себе всї двері і вікна, аби жінок не було видко. Як в Хінї так і в Кореї справа відданя не обходить дївчину нїчого. Батько молодого посилає свата або пише лист, або таки сам умовляє ся з батьком дївчини, котру вибрав на жінку для свого сина, робить з ним угоду, іде відтак до ворожбитів, щоби ті сказали, котрий день щасливий і назначує тогди день весїля. В день весїля роблять в домі молодого підвисшенє і застелюють єго всїлякими материями та полотнами. Коли відтак зійдуть ся родичі, приятелї і знакомі на ту „оказию", приводять і молодих, котрі доси нїколи не видїли ся, анї з собою не говорили і кажуть їм станути на тім підвисшеню против себе. Они поклонять ся собі і так стоять кілька мінут, але анї словом не обзивають ся до себе. Коли передадуть собі списаний контракт, то й вінчанє скінчило ся. Молода пара іде відтак до своєї комнати. Коли молода опісля верне, то їй складають желаня, але она мусить на все мовчати. Она сїдає в кутику комнати, а єї засиплюють відтак всїлякою одежею; коли-ж би она відозвала ся або лиш рушила ся, то вся челядь єї чоловіка висьміяла би єї. В виду цїлого сего становища мають жінки в Кореї одно дивне право. Єсть такий звичай, що по 8 год. вечером невільно вже мужчинам виходити на улицю. Скоро лиш задзвонять в дзвін, мусять всї мужчини замикати ся в хатї, а жінкам вільно виходити тогди на улицю і ходити до 1 год. рано. Вдовицям не яло ся віддавати ся другий раз; від них жадають, щоби они сумували цїле житє за своїм чоловіком і носили по нїм жалобу.

Загально кажуть, що Корейцї нарід спокійної і отвертої натури і дуже честні; крадїж уважає ся у них так великим злочином, що за то назначена кара смерти. В своїх звичаях і обичаях переймили они богато від Хінців, котрих уважають за щось висшого від себе. Всеж-таки навіть простий нарід в Кореї, як на тамошні відносини єсть досить просьвічений; всї уміють в своїй мові читати і писати, але хто хоче бути висше образованим, той вже мусить учити ся хіньскої мови і єї лїтератури. Віра у Корейців єсть майже така сама як і у Хінців, наука Конфуциюса і буддаізм, але позаяк та їх віра єсть для їх успособленя як би мертвою і закостенїлою, то властиво не мають нїякої. Монастирі не відграють у них такої ролї як у Хінців, та й нема їх там богато, а буддайским сьвященикам не вільно вже від 500 лїт під карою смерти заходити до столицї. За то они віддають честь своїм предкам майже так як богам. Корейцї нарід якось дивно свободо любний. Хоч они й признають висшість Хінців, то все-таки не люблять їх, бо видять, що Хінцї хотїли би над ними запанувати. Так само не люблять і Японців, бо боять ся, щоби ті не забрали їх край.

(Дальше буде).

Телеґрами.

Відень 11 серпня. Pol. Corr. доносить, що Є. Вел. Цїсар австрийский жертвував для потерпівших від землетрясеня в Константинополи 10.000 франків. Жертва ся зробила в турецких кругах знамените враженє.

Берно 11 серпня. У Височицях згоріло вчера 32 домів, а у Фрайберґу 16.

Софія 11 серпня. Мінїстрів Стоілова і Петрова принимано в Хаске дуже сердечно і торжественно. Бурмістр витаючи мінїстрів висказав преданність народу для кн. Фердинанда, котрий привернув народови єго права і свободи. Стоілов відповів на то, що подорож переконала єго о вірности народу для національної династиї. Нашим прапором — сказав Стоілов — єсть національна династия; Болгария буде поступати під нею по дорозї независимости.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1894, після львівск. год.

Відходять до

	Поспішний		Особовий			
Кракова	3·00	10·46	5·26	11·11	7·31	—
Підволочиск	6·44	3·20	10·16	11·11	—	—
Підвол. Підзам.	6·58	3·32	10·40	11·33	—	—
Черновець	6·51	—	10·51	3·31	11·06	—
Стрия	—	—	10·26	7·21	3.41	7·48
Белзця	—	—	9·56	7·21	—	—

Приходять з

Кракова	3·08	6·01	6·46	9·36	9·36	—
Підволочиск	2·48	10·06	6·21	9·46	—	—
Підвол. Підзам.	2·34	9·49	9·21	5·55	—	—
Черновець	10·16	—	7·11	8.13	1·03	—
Стрия	—	—	9·23	9·10	12·46	2·38
Белзця	—	—	8·24	5·21	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. ранє.

В інформацийнім бюрі ц. к. австр. зелїзниц державних у Львові ул. Третого Мая ч. 3. (Готель Імперіяль) продає ся білети полосові і окружні, пляни їзди і тариф у форматі кишеневім і дає ся інформациї в справах тарифових і перевозових. У тім бюрі, а також у такім самім бюрі у Відни (I. Johannesgasse 29) удїляє ся устних або письменних пояснень в справах служби на ц. к. австр. зелїзницях державних. О скілько підручники зi. зваляють, можна такще засягнути інформаций що до решти австро-угорских і заграничних зелїзниць.

Час подаємо після годинника львівского він різнить ся о 35 мінут від середно - європейского (зелїзничого): коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 35 мін.

За редакцию відповідає Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.